Zeemanshuis Eemshaven

Uitgaande van de St. Koopvaardijpastoraat Groningen

Borkumweg 2 K.v.K. 02065549
9979 XH Eemshaven Tel.0596-516233

Werkverslag Sven Standhardt 2025 Eemshaven – Delfzijl.

1. Inleiding

2025 is een goed jaar geweest voor het koopvaardijpastoraat. Het jaar is rustig verlopen. Ik heb dankzij een nieuwe portpass mijn bezoeken aan de schepen zonder moeite kunnen doen. Natuurlijk worden de regels wel strikter, maar mij is nooit de toegang tot een schip geweigerd. Ook de toestroom van zeevarenden naar het zeemanshuis is ongeveer net zo groot geweest als in de afgelopen jaren.

De komst van een cruiseschip leverde dit jaar, dankzij de genomen maatregelen geen problemen op. Natuurlijk was het druk en flink doorwerken door alle vrijwilligers, maar door de geplaatste hekken rond het gebouw en de gereguleerde toegang bleef extreme drukte uit. Ook werd iedereen op tijd verzocht het terrein van het zeemanshuis te verlaten.

Een nieuwe pooltafel, gesponsord door EemsEnergy Terminal kwam in mei in het zeemanshuis. Deze tafel is kwalitatief van hoog niveau en een enorme verbetering met de tafel die er stond. De pooltafel is de afgelopen maanden flink gebruikt door onze bezoekers.

In 2025 is het bestuur ook begonnen met het actief werven van nieuwe vrijwilligers. Dit heeft begin 2026 al zijn eerste vruchten afgeworpen met 4 nieuwe vrijwilligers. Hopelijk komen er nog meer bij.

2. Scheepsbezoeken

Het afgelopen jaar heb ik opnieuw met veel plezier mijn scheepsbezoeken mogen uitvoeren. Gemiddeld ben ik twee dagen per week in de haven aanwezig geweest en heb ik voornamelijk de schepen in de Eemshaven bezocht. Ook probeer ik regelmatig in Delfzijl te bezoeken. In totaal heb ik ongeveer 425 schepen bezocht, ongeveer een 300 in de Eemshaven en een 125 in Delfzijl, waarvan een groot aantal meerdere keren. Juist die terugkerende bezoeken maken het mogelijk om een vertrouwensband op te bouwen met bemanningen die onze havens regelmatig aandoen. DE bemanningen zijn gemengd en divers: Fillipino's, Duitsers, Nederlanders, Scandinaviërs, Engelsen en Ieren en af en toe ook Oekraïners, Russen en Chinezen.

In februari heb ik dhr. Dragutao enkele keren bezocht in het UMCG te Groningen op verzoek van Sealandia Seaways. Het ging om iemand uit de Filipijnen die na enkele weken al weer naar huis mocht. Ik heb hem zoals gebruikelijk wat sap en fruit gebracht. Maar na enkele weken was hij al weer zo opgeknapt dat hij ook zelf naar de winkel kon. Mijn bezoeken werden door hem gewaardeerd.

Door de ontwikkeling van de windmolenparken op de Noordzee komen er nog steeds veel schepen naar de Eemshaven. Deze schepen zijn betrokken bij de aanleg en het onderhoud van de windparken en hebben vaak gedurende langere tijd dezelfde bemanning aan boord. Daardoor zie ik veel van deze zeevarenden regelmatig terug, op het schip, maar ook in het zeemanshuis. Met een aantal van hen is in de loop der jaren een bijzondere band ontstaan. Het is mooi om te merken dat je niet steeds opnieuw hoeft uit te leggen wie je bent en waarvoor je komt. Bij aankomst word ik vaak al begroet als een bekende, wordt er gevraagd hoe het met mij gaat en informeren zij ook naar het werk van het zeemanshuis. Zulke langdurige contacten geven het scheepspastoraat een extra dimensie, omdat gesprekken zich van een eerste kennismaking kunnen ontwikkelen tot een relatie waarin wederzijds vertrouwen is gegroeid.

Soms is het al waardevol wanneer iemand zijn verhaal kan vertellen en merkt dat er oprechte aandacht voor hem is. Zo raakte ik afgelopen jaar tijdens één van mijn bezoeken in gesprek met een machinist die mij trots foto's liet zien van zijn vrouw, kinderen en ouders. Gaandeweg het gesprek vertelde hij dat zijn vader ernstig ziek was en dringend medische zorg nodig had. Omdat hij op zee werkte, voelde hij zich machteloos en maakte hij zich veel zorgen over de situatie thuis. Ik heb hem gevraagd of hij even van boord kon komen en samen zijn we naar het zeemanshuis gegaan. Daar hebben we rustig een kop koffie gedronken en heeft hij telefonisch contact opgenomen met zijn familie. Hoewel de zorgen daarmee niet waren verdwenen, merkte ik dat het gesprek hem zichtbaar goed had gedaan.

Soms is het werk meer praktisch van aard. Tijdens een ontmoeting met een groepje Filipijnse bemanningsleden merkte ik dat zij de behoefte hadden om boodschappen te doen. Ze hadden geen mogelijkheid om naar de winkels in Delfzijl te gaan, de kosten van een taxi waren voor hen te hoog en het openbaar vervoer sloot niet goed aan op de beperkte tijd die zij aan wal hadden. Omdat ik de gelegenheid had, heb ik aangeboden hen met mijn auto naar Delfzijl te brengen. Samen hebben we verschillende winkels bezocht, waar zij de nodige levensmiddelen en persoonlijke spullen konden kopen. Tijdens de rit en het winkelen ontstonden mooie gesprekken over hun werk, hun gezinnen en het leven in de Filipijnen. Voor hen was het meer dan alleen een boodschap doen; het was ook even weg zijn van boord en tijd hebben voor ontspanning. Zulke eenvoudige momenten blijken vaak veel te betekenen.

Een bezoek aan een Chinees schip verliep weer heel anders. Bijna niemand van de bemanning sprak Engels. Ook met handen en voeten kwamen we niet veel verder dan enkele eenvoudige woorden. Toch werd ik bijzonder vriendelijk ontvangen. Er werd thee en water aangeboden en de kapitein deed enorm zijn best mij goed te ontvangen, ondanks de taalbarrière was duidelijk dat mijn bezoek werd gewaardeerd. Toen ik weer wilde vertrekken, vroeg een van de bemanningsleden of ik samen met hen op de foto wilde. Vervolgens wilden meerdere bemanningsleden een foto maken. Het was een hartelijke ontmoeting die liet zien dat belangstelling en gastvrijheid niet altijd afhankelijk zijn van een gemeenschappelijke taal. Later in het jaar kwamen zelfs drie Chinezen op een avond naar ons zeemanshuis. Ze waren wezen lopen en duidelijk verdwaald. Ik kon merken dat het niet de bedoeling was dat ze zouden blijven, maar wel werd snel even gebruik gemaakt van ons internet. Ik heb ze folders en kaartjes gegeven van ons zeemanshuis, maar ze daarna nooit meer gezien.

Ook tijdens mijn bardiensten in het zeemanshuis heb ik weer veel waardevolle contacten mogen hebben. Vooral met de bemanningen van de Nederlandse sleepboten ontstaat door

de regelmatige ontmoetingen steeds meer vertrouwen. Waar de gesprekken aanvankelijk vooral gingen over het werk en de scheepvaart, kwamen dit jaar ook meer persoonlijke onderwerpen aan bod. Met enkele van hen heb ik goede gesprekken gevoerd over het geloof. Zij vroegen wat mij motiveert om dit werk te doen en hoe geloof een plaats heeft in het dagelijks leven. Het waren open gesprekken waarin ruimte was voor vragen, persoonlijke ervaringen en soms ook twijfels. Juist de informele sfeer van het zeemanshuis maakt dat zulke gesprekken op een natuurlijke manier kunnen ontstaan.

Het afgelopen jaar heeft mij opnieuw duidelijk gemaakt dat het scheepspastoraat in de eerste plaats draait om presentie. De scheepsbezoeken zijn niet bedoeld om mensen te overtuigen of om voortdurend over het geloof te spreken. Veel belangrijker is het dat de kerk zichtbaar aanwezig is in de haven en laat zien dat zij oog heeft voor de mensen die vaak weken of maanden van huis zijn. Door eenvoudig aan boord te komen, belangstelling te tonen en een luisterend oor te bieden, laten we zien dat zeevarenden er niet alleen voor staan.

Wanneer daar behoefte aan is, kan een gesprek ook een pastorale of geestelijke verdieping krijgen. Soms wordt er gevraagd om een gebed, soms komen vragen over geloof of zingeving ter sprake en soms is er behoefte aan praktische ondersteuning. Maar even vaak bestaat het werk uit niets meer dan een kop koffie drinken, luisteren naar iemands verhaal of iemand helpen die ver van huis even een steuntje in de rug nodig heeft. Juist die combinatie van beschikbaarheid, aandacht en praktische hulp maakt het werk van het zeemanspastoraat waardevol.

Wat mij dit jaar opnieuw is opgevallen, is dat de bezoeken vrijwel altijd op prijs worden gesteld. Ook wanneer een gesprek maar enkele minuten duurt, geven bemanningsleden vaak aan dat zij het waarderen dat er iemand langskomt die niet iets van hen moet hebben, maar eenvoudig belangstelling toont voor wie zij zijn. Regelmatig hoor ik dat men het fijn vindt dat de kerk op deze manier laat zien dat zij de zeevarenden niet vergeet. Voor mensen die vaak lange tijd van huis zijn en voortdurend onderweg zijn, is die aandacht soms al een bemoediging op zichzelf.

3. pr-activiteiten

Op 16 oktober heb ik een lezing gehouden voor de P.C.O.B te Uithuizen, hier waren zo'n 30 mensen aanwezig, en op 25 november heb ik een lezing gegeven voor de tuinvereniging van Uithuizen. Daar waren zo'n 20 mensen aanwezig. Het koopvaardijpastoraat was voor deze vereniging een onbekend gegeven, maar enkele leden van de vereniging bleken wel banden te hebben met de Eemshaven. De lezing werd goed ontvangen.

Verder heb ik gesprekken gevoerd in het Museum aan de Aa, het voormalige scheepvaartmuseum. Zij wilden wandelroutes in de provincie ontwikkelen met een begeleidende app. Via deze app kunnen wandelaars de route volgen en informatie vinden over de bezienswaardigheden onderweg. Eén van de routes zal ook door de Eemshaven gaan en de bedoeling is om ook ons zeemanshuis op te nemen. In de zomer van 2026 zullen hiervoor filmopnames worden gedaan in en rond het zeemanshuis en ik heb afgesproken de begeleidende teksten te schrijven. Hopelijk wordt hierdoor ook ons zeemanshuis weer iets bekender.

4. Koopvaardijdienst

Op 9 november hebben we de jaarlijkse koopvaardijdienst in ons zeemanshuis gehouden, dit jaar met begeleiding door het Byzantijns koor uit Groningen. Vanwege ziekte waren zij maar met een klein groepje gekomen maar wisten toch mooie gezangen te brengen. Als organist was ook dit jaar A. van Dijk aanwezig die de samenzang begeleide. De opkomst was ongeveer hetzelfde als het vorige jaar, we zien dat er minder mensen komen, maar in totaal waren toch ongeveer een 80 mensen aanwezig die de dienst waardeerden en nableven voor een kop koffie met cake welke door onze vrijwilligers was verzorgd. Zoals gebruikelijk was de collecte weer bestemd voor de kerstpakketten voor de zeevarenden.

5. Kerstpakketten

In de dagen voor Kerst heb ik samen met I. van der Beek weer kerstpakketten uitgedeeld. Dit jaar zijn 325 pakketten uitgedeeld in de Eemshaven. Aangezien het aantal pakketten niet meer voldoende was voor de schepen in Delfzijl zijn die schepen dit jaar niet bereikt. Op alle schepen werden de pakketten in dankbaarheid aangenomen. Van de Nowind Helm en de Igloo kwamen in de dagen na kerst mails binnen met daarin de beste wensen voor Kerst en woorden van dankbaarheid voor de pakketten.

6. Toerusting

In oktober heb ik twee studiedagen bijgewoond welke werden gegeven door de dienst DGV van het ministerie van Justitie, deze waren gewijd aan de heelheid van de mens na trauma of ander soortige beschadiging. Het waren twee nuttige en inspirerende dagen.

7. Overige activiteiten

- Het afgelopen jaar heb ik net als in de vorige jaren weer twee keer per maand meegedraaid als vrijwilliger in het zeemanshuis.

8. Tot slot

Zoals ik in de inleiding al heb geschreven is het een rustig en goed jaar geweest. Ik ben dankbaar dat ik ook dit jaar weer zoveel mensen heb mogen ontmoeten. Achter iedere zeevarende gaat een eigen verhaal schuil, met vreugde, zorgen, verantwoordelijkheden en verwachtingen. Dat ik in al die verschillende situaties iets heb mogen betekenen, al was het soms maar door aanwezig te zijn, geeft mij de overtuiging dat dit werk nog altijd een belangrijke plaats inneemt in onze havens. Daarom hoop ik ook het komende jaar de schepen te blijven bezoeken en zo namens de kerk zichtbaar aanwezig te zijn voor de mensen die op zee hun werk verrichten.

Sven Standhardt, Groningen, 1 juli 2026